

РЕШЕНИЕ

№ 3361

гр. София, 29.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 12.06.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Галин Несторов

ЧЛЕНОВЕ: Бранимира Митушева
Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **1540** по описа за **2020** година докладвано от съдия Бранимира Митушева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Решение по кнахд № 1540/2020г. на АС-София-град, IV КС, 7 страница

Производството е по реда на чл. 208-228 от АПК във вр. чл. 63 от ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на ЗД [фирма], чрез пълномощника адв. М. Г., срещу решение от 21.01.2020 г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД /СРС/, НО, 104-ти състав по НАХД № 12757/2019г.

В касационната жалба са изложени доводи за незаконосъобразност на съдебното решение, като постановено при допуснати съществени процесуални нарушения и в нарушение на материалния закон - касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 и т. 2 вр. ал. 2 от НПК вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН. Възразява се, че наказателното постановление не съответства на фактическата обстановка, описана в акта за установяване на административно нарушение /АУАН/, в който липсват данни да е налице предишно нарушение от същия вид. Твърди се още, че налагането на санкция по реда на чл. 644, ал. 2 от Кодекса за застраховане /КЗ/, за нарушение на чл. 108 от КЗ, поради наличието на предходно нарушение по чл. 107 от КЗ /отм./, представлява правоприлагане вследствие на тълкуване и аналогия на закона, т. е. налагане на санкция по аналогия, което предвид ЗНА е недопустимо в административнонаказателното производство. Твърди се още, че АУАН не съдържа пълно описание на фактите и обстоятелствата, при които е извършено нарушението,

както и че неправилно е определена датата на извършване на нарушението. Възражява се също така, че е неправилна правната квалификация на твърдяното нарушение, тъй като в случая са приложими чл. 496 и сл. от КЗ. Касаторът счита, че нарушението се явява маловажно по смисъла на чл. 28 от ЗАНН. Към момента на съставяне на АУАН застрахованият изцяло е получил определеното му застрахователно обезщетение. Претендира се от съда да постанови съдебно решение, с което да отмени решението на СРС и наказателното постановление, алтернативно да преквалифицира наложената санкция като такава по чл. 644, ал. 1, т. 1 от КЗ и се наложи минималната законова санкция.

Ответникът – КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР /КФН/, редовно призован, чрез процесуалния си представител оспорва жалбата и счита същата за неоснователна по съображения, изложени в писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсулско възнаграждение.

Представителят на СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА счита жалбата за неоснователна.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД-С. град, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, а разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

С решение от 21.01.2020 г. по НАХД № 12757/2019 г. СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, НО е ПОТВЪРДИЛ наказателно постановление № Р-10-700 от 08.07.2019 г., издадено от зам.-председател на КФН, с което на ЗД [фирма], за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ, е наложено административно наказание - „имуществена санкция”, в размер на 2 500 лева, на основание чл. 644, ал. 2, пр. 2 във вр. ал. 1, т. 2 вр. § 1, т. 51 от ДР на КЗ.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е събрал като доказателства по делото показанията на свидетеля С. В. А. и Надежда К. Д., както и писмените доказателства, представени по делото. Въз основа на тях е обосновал правния извод, че касаторът е извършил нарушение по смисъла на чл. 108, ал. 1 от КЗ, а в хода на административнонаказателното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 от АПК.

Касационната инстанция на основание чл. 220 от АПК приема за доказани и установени фактите, изложени от СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД и въз основа на тях е възприел следната фактическа обстановка:

На 10.04.2019 г. в КФН, управление „Застрахователен надзор“, е постъпила жалба с вх. № 91-02-548/10.04.2019 г. от свидетеля Надежда Д., в която се сочи, че на 17.12.2018 г. в ЗД [фирма] е заведена претенция за изплащане на застрахователно обезщетение с № [ЕГН], като оплакването било за забавено изплащане на застрахователно обезщетение по предявената претенция. По повод на жалбата с писма с изх. № 91-02-548 от 15.04.2019 г. и от 03.05.2019 г. на КФН от ЗД [фирма] са изискани подробни писмени обяснения по случая, както и заверени преписи от всички документи по предявената претенция. Отговорът на застрахователното дружество е постъпил в КФН с писма с вх. № 91-02-548 от 23.04.2019 г. и от 08.05.2019 г. След проверка на документацията по случая било установено, че на 17.12.2018 г. в ЗД

[фирма] е заведена претенция за изплащане на застрахователно обезщетение вследствие на подадено уведомление за щета по застраховка „Гражданска отговорност“ на МПС от Надежда К. Д.. Преписката е образувана по повод на настъпило застрахователно събитие – ПТП, в резултат на което са причинени имуществени вреди на притежавания от Д. лек автомобил „Форд Пума“ с рег. [рег.номер на МПС] . Завеждането на претенция е удостоверено с № [ЕГН] на основание на договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите на виновния водач по застрахователна полица № BG/02/118001692319. На 19.12.2018 г. е извършен оглед на увредения автомобил, за който е съставен опис на констатираните увреждания. На 08.01.2019 г. е извършен допълнителен оглед на увредения автомобил и след тази дата от ползвателя на застрахователната услуга не са изисквани допълнителни доказателства, необходими за установяване на основанието и размера на предвидената претенция.

На 19.04.2019 г. ЗД [фирма] се произнася по претенция № [ЕГН], като изплаща застрахователно обезщетение в размер на 554.46 лева по банковата сметка на Д.. Дружеството е следвало да се произнесе, съгласно разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от КЗ, като определи и изплати обезщетение или мотивирано постанови отказ в срок от 15 работни дни. За така установеното нарушение бил съставен АУАН № P-06-454/05.06.2019 г., като деянието било квалифицирано като нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ. Въз основа на съставения АУАН, при пълна идентичност на описаното нарушение и след събиране на доказателства за наличието на повторност, е издадено атакуваното НП.

С наказателно постановление № P-10-720/04.09.2018 г., влязло в сила на 22.12.2018 г., на ЗД [фирма] е наложено административно наказание – „имуществена санкция“, за същото по вид нарушение.

При правилно установена от СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, НО, 104-ти състав фактическа обстановка, настоящата съдебна инстанция намира, че обжалваното съдебно решение е валидно и допустимо. Софийски районен съд по съществуващото на спора и във връзка с изложените в жалбата доводи е развил правилни съображения. Разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от КЗ предвижда, че застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение № 1 или по т. 1 - 3, 8 - 10 и 13 - 18, раздел II, буква „А“ от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, като: 1. определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или 2. мотивирано откаже плащането. При неоспорените по същество от касатора фактически установявания на първоинстанционният съд, обвързващи и касационната инстанция /по аргумент от чл. 220 от АПК/, за непроизнасяне от застрахователя в 15-дневен срок от представяне от собственика на застрахован автомобил на всички документи по застрахователна претенция № [ЕГН]/17.12.2018 г., съответна на закона е квалификацията на нарушението по чл. 108, ал. 1 от КЗ. В качеството му на страна по застрахователния договор, пред която е предявена претенцията, дружеството е субект на задължението да определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или мотивирано да откаже плащане в определения от разпоредбата срок. Неизпълнението на задължението е правно-релевантният факт, осъществяващ състава на нарушение по чл. 644, ал. 1, т. 2 от КЗ, а в относимата към случая хипотеза на повторност по смисъла на § 1, т. 51 от ДР на КЗ – по ал. 2, предл. 2-ро на чл. 644 от кодекса. Поради това и обективната

отговорност на юридическото лице е реализирана правомерно.

Касационната инстанция намира за неоснователни доводите на касатора, че СРС е приложил неправилно материалноправните норми, тъй като е потвърдил НП, издадено въз основа на АУАН, който не съдържа констатации, че нарушението е извършено в условията на повторност. Санкцията на касатора за извършеното на 30.01.2019 г. нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ е наложена при условията на „повторност“ по смисъла на чл. 644, ал. 2 от КЗ. С оглед наличието на влязло в сила на 22.12.2018 г. НП № Р-10-720/04.09.2018 г. на зам. председателя на КФН за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ следва да се приеме, че са изпълнени предпоставките по § 1, т. 51 от ДР на КЗ за „повторност“ на нарушението. Изискването на чл. 42, т. 4 от ЗАНН за описание на нарушението чрез всички елементи от фактическия състав на деянието по чл. 108, ал. 1 от КЗ е спазено при съставяне на АУАН № Р-06-454/05.06.2019 г. Извършването на нарушението в условията на „повторност“ е свързано с определяне размера на наказанието по смисъла на чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗАНН и не е необходимо това обстоятелство да се посочва още в АУАН. Касае се за дейност на административно-наказващия орган по определяне вида и размера на наказанието в НП, за което няма изискване в чл. 42 от ЗАНН да бъде посочено още със съставяне на АУАН.

Неоснователно се явява и възражението на касатора, че в конкретния случай е следвало да намерят приложение разпоредбите на чл. 496 и сл. от КЗ, уреждащи задълженията на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. Посочения в чл. 496, ал. 1 от КЗ тримесечен срок не дерогира срока по чл. 108, ал. 1 от КЗ, а въвежда краен срок, в който следва да бъде извършено произнасянето. Задължението на застрахователя да се произнесе в 15 работни дни от представянето на всички доказателства, не в противоречие със специалната норма на чл. 496, ал. 1 от КЗ, предвиждаща, че срокът за окончателно произнасяне по претенция по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите не може да бъде по-дълъг от три месеца от нейното предявяване.

Правилно е определена датата на нарушението – първият работен ден след изтичане на 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 108, ал. 1 от КЗ. Както бе посочено по-горе всички документи, необходими за установяване на основанието и размера на претенцията са представени на 08.01.2019 г. От 09.01.2019 г. до 29.01.2019 г. включително липсва произнасяне, поради което правилно 30.01.2019 г. /сряда, работен ден/ е посочена като дата на извършване на нарушението.

Настоящата съдебна инстанция приема също така, че извършеното от касатора административно нарушение не представлява маловажен случай по смисъла на чл. 28 от ЗАНН - такъв, при който извършеното административно нарушение с оглед на липсата или незначителността на вредните последици или с оглед на други смекчаващи обстоятелства представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на административно нарушение от съответния вид /субсидиарното приложение на НК касае само посочените в чл. 11 от ЗАНН въпроси, поради което дефинитивната норма на чл. 93, т. 9 от НК следва да бъде приложена в административно-наказателното производство по *analogia legis*, с оглед наличието на празнота в ЗАНН /вж. и ТР № 1/12.12.2007 г. по т. н. д. № 1/2007 г., ОСНК на ВКС/. Затова санкционираното юридическо лице не следва да бъде освободено от административно-наказателна отговорност. Това преди всичко е така, тъй като с оглед на доктриналната класификация на правонарушенията в зависимост от изискването за

настъпване на определени общественоопасни последици за съставомерността на деянието, нарушението по чл. 108, ал. 1 от КЗ следва да се отнесе към така наречените „нарушения на просто извършване“, „формални нарушения“. Същото се явява довършено със самия факт на осъществяване на изпълнителното деяние – непроизнасяне в срока по чл. 108, ал. 1 от КЗ. По този начин законодателят е въздигнал в нарушение само застрашаването на обществените отношения, осигуряващи дейността на застрахователите, без да е необходимо от това да са настъпили вреди /имуществени или неимуществени/. Разбира се, приложението на чл. 28 от ЗАНН не е изключено и при формалните административни нарушения, но преценката следва да бъде направена не с оглед наличието или не на вредни последици, а на степента, с която формалното нарушение е застрашило обществените отношения. В конкретния случай извършеното деяние е застрашило обществените отношения, предмет на защита, с достатъчна интензивност, за да се приеме, че същото е административно нарушение. Това е така, тъй като нарушението засяга същността на застрахователните отношения съобразно легалните цели и определението на застраховането по чл. 2 и чл. 3 от КЗ. Наказанието е наложено в условията на повторност, т. е. при упорито поведение на наказаното лице за извършване на еднакви по вид нарушения.

Наложено с НП наказание е определено справедливо, тъй като санкциониращият орган се е съобразил с критериите за определяне на наказанието по чл. 27, ал. 2 от ЗАНН. С нормите, регламентиращи сроковете за произнасяне по застрахователни претенции, се преследват целите по чл. 2 от КЗ, една от които е защита на интересите на потребителите на застрахователни услуги. Приключването в срок на заведената претенция за изплащане на обезщетение е едно от средствата за защита на тези интереси, а именно – бързото уреждане на претенции към потребителите на застрахователни услуги. Както беше посочено нарушението е повторно, което показва, че застрахователят проявява тенденция да не спазва разпоредбите, регламентиращи задълженията му в основен сегмент от неговата дейност. Също така наказващият орган е отчел и продължителното забавяне при изпълнение на застрахователя за произнасяне по претенцията – почти 3 месеца, което също показва завишена опасност на деянието.

По тези доводи и аргументи, касационната инстанция приема, че СЪДЕБНОТО РЕШЕНИЕ от 21.01.2020 г. на СРС, НО, 104-ти състав е ПРАВИЛНО на основание чл. 348 от НПК и при условията и по реда на чл. 221, ал. 2 от АПК следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателна, като същото следва да бъде определено в размер на 80 лева, на основание чл. 63, ал. 5 от ЗАНН, във вр. с чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ, във вр. с чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

По изложените съображения, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, IV Касационен състав, на основание чл. 221, ал. 2 от АПК във вр. чл. 63, ал. 1, изр. 2 от ЗАНН

Р Е Ш Е Н И Е :

ОСТАВЯ В СИЛА съдебно решение от 21.01.2020 г. на СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, НО, 104-ти състав по НАХД № 12757/2019 г.

ОСЪЖДА ЗД [фирма] да заплати на КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР сумата в размер на 80 /осемдесет/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение. РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл. 223 от АПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.